

MEGFIGYELŐK ROVATA

A NAP AKTIVITÁSA 1982 ÁPRILISÁBAN

Az elmúlt hónaphoz képest az aktivitás kicsit csökkent, viszont a fáklyák száma növekedett. A maximális csoportszám 3-án volt 13 AA-al, majd hullámzott /6-án, 9-én, 16-án 12 AA/, ezután gyors csökkenés következett: 19-én már 7 AA látható, 23-án az AA-szám hirtelen felugrott 10-re, s utána fokozatosan újra csökkent, 28-tól csak 6 AA látható.

A csoportok között érdekes típusváltásra került sor AB és IH típusú foltok kb. 30-40 %-ban fordulnak elő, s a maradék 30 % volt a C és D típusoké. 9-én pl. 9 db I típusú AA, 2 db D, és 1 db B típusú AA volt látható. E típusú csoport csak kettő volt, az első 11-én, a második 25-én halad át a CM-on.

Április 1-én még látható az ÉNy-i negyedben + 11°-on, egy E típusú csoport, vezetője több darabból, követője egy óriási foltból áll, 3-án nyugszik. - 17°-on egy elnyúlt D típusú AA látható, 3-ról 4-re a követő pórúsvény megdőböl és visszahajlik, mint egy skorpió farka. 5-én van CM-on, az összeköttetés a vezetővel megszűnt, csak C alakú pórúslánc marad, s az AA-t már C típusba soroljuk; 34 pórúst tartalmaz. 6-tól a "C" belseje is megtelik U-val, 9-re eltűnik, s csak a vezető folt marad meg I típusúként. 10-én nyugszik.

Április 6-án kel +12°-on egy nagy monopolár folt. 9-én változatlan, a tőle É-ra, +17°-on 2x2 db pórússal egy B típusú AA jön létre. A +12°-os H típusú AA láthatósága alatt nem változik, csak a másik. 10-én 8 UT-kor a követőnek PU-ja van. 16 UT-kor már a vezetőnek is. 11-én 7 UT-kor a követő PU-jában U-lánc fejlődik. D típusú. 10 UT: a követő igen bonyolult, szabálytalan PU-jú, a két végét pórúsmező köti össze. 14 UT: a követő mellett levő néhány pórú is beolvad a PU-ba. 12-én tovább fejlődik, és új PU-s folt jön létre a csoport közepén.

NÉV /ÉSZLELÉS HELYE/	VIZUÁLIS	MŰSZER	MÓDSZER
Ábrahám Attila /Békéscsaba/	11	10,0 T	v, r
Bartos Pál /Súlysáp/	1	8,0 L	v,
Berczik Péter /Csap, SZU/	7	6,0 L,16 T	pr, tá,
Budavári Attila /Szeged/	4	8,0 L	v
Busa Sándor /Harkakötöny/	6	3,0 L	v,r
Czimbalmos László /Satu Mare, R/	10	5,0 L	v
Csiba Márton /Dunaújváros/	18	8,0 L	v,tá
Dankó Sándor /Szolnok/	3	8,0 L	v
Farkas Csaba /Balatonszárszó/	1	7,0 T	v,r
Fazakas József /Budapest/	21	15,0 T	v,r
Iskum József /Budapest/	10	6,3 L	v,pr,tá
Kósa-Kiss Attila /Salonta, R/	10	6,3 L	v,r,tá
Kren, Gustav /Zagreb, Yu/	3	13,0 L	pr
Lakatos István /Maglód/	5	12,5 T	v,tá
Murai Antal /Nádasdladány/	1	6,3 L	v,r
Ravasz Bálint /Gyopáros-fürdő/	4	5,0 L	v,r
Schmidt Zoltán /Békés/	7	7,0 L	v
Szakács József /Tatabánya/	2	15,0 MC	v,r
Trexler László /Esztergom/	7	8,0 L	pr,r,tá

19 megfigyelő áprilisban 131 vizuális észlelést végzett.

észlelt napok száma: 26

foltsoport-MDF: 9,65

észlelt foltsoportok száma: 251

fáklyamező-MDF: 5,00

táblázat: a Nap megfigyelők névsora 1982 április

15 UT: a vezető megnyúlt /csepp alakú/, a követő ÉD-i irányban kettészakad. PU/U arány: 10/14 /PU-ban levő magok és PU-n kívül levő pórusok aránya/. 16-ra a vezető kettészakad, a csoportközi pórusok eltűntek, a követő folt szabályos. 18-án nyugszik.

Április 13-án tűnik fel egy pórus a keleti peremen. 16-án már D típusú AA, követője nagy; két párhuzamos U-lánc van benne. 17-én sok apró U-ra esik szét, alig látszik körülöttük PU /csak 15 cm-es távcsővel/. Ekkor halad át a CM-on, -19° -on, hossza 108 000 km. 18-ra csaknem kétszeresére hizik, nagy PU-val rendelkezik, benne néhány nagy U, közöttük 30 db pórusal, 20-ra széttöredezik, 21-re eltűnik. 22-én nyugodott volna.

Április 19-én egy lapos H típusú és egy I típusú AA, közvetlenül D-re az előzőtől. 20-án felkel még egy, csak északabbra. 21-én nagy káosz kezd kialakulni. 23-án már fel lehet ismerni az AA-k határait, $30^{\circ} \times 30^{\circ}$ -os területen kb. 6 db csoport helyezkedik el. Pozíciómérés nem történt, de kb. a következő a kép: $+12^{\circ}$ H; 0° E; -6° I; $+20^{\circ}$ B; $+3^{\circ}$ H; $+15^{\circ}$ H. Leírni lehetetlen ezt a látványt, 110 U alkotja, a PU/U arány: 22/88. 30-a körül nyugszanak.

Erről a hónapról sok és jó minőségű észlelés történt, csak a tájolás nem megy a többségnek. Javaslom, hogy újra olvassák el és értelmezzék az észlelők a "Meteor" 81/9. számában, a 38. oldalon leírt cikket. A részletrajzok is egyre gyarapodnak, növelve az észlelés értékét.

felhívás -.- felhívás -.- felhívás -.- felhívás -.- felhívás

Az MTA debreceni Napfizikai Obszervatóriuma kéri az amatőr-csillagászokat, hogy észleléseik beküldésével segítsenek több adatot összegyűjteni az 1982. június 3-án magyar idő szerint 13:44-13:45 között felvillant fehér flerről. A fler valószínűleg a Nap keleti oldalán beforduló nagy napfoltcsoportban vilant fel. A vizuális rajzokat, fotókat, illetve az eset részletes leírását a következő címre kérjük: Ifj. Dr. Kálmán Béla, MTA Napfizikai Obszervatórium, Debrecen, Botanikus Kert.4025.
